

بررسی تأثیر ساختار بازار محصول بر کیفیت سود

مهدی ایزدپناه

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت

چکیده

تحقیق حاضر در راستای ارائه نگرشی جدید نسبت به اهمیت، کمیت و کیفیت تأثیرگذاری ساختار بازار محصول بر کیفیت سود، به بررسی تأثیر شاخص هرفیندال - هیرشمن و شاخص بون به عنوان معیارهای ساختار بازار محصول بر اقلام تعهدی اختیاری و هموارسازی سود به عنوان معیارهای معکوس، و پایداری سود و محافظه‌کاری سود به عنوان معیارهای مستقیم کیفیت سود پرداخته است. نمونه مورد بررسی شامل ۷۹۱ مشاهده از ۱۱۳ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۱؛ و روش آماری مورد استفاده مدل رگرسیون داده‌های ترکیبی است. برای گردآوری اطلاعات نظری تحقیق، از نشریات و کتب و همچنین پایگاه‌های اطلاعاتی در دسترس استفاده شده است. همچنین، داده‌های موردنیاز برای تجزیه و تحلیل، از اطلاعات صورت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش هیئت‌مدیره به مجمع عمومی عادی شرکت‌ها استخراج گردیده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های فرعی مرتبط با فرضیه اصلی اول تحقیق حاکی از این است که با افزایش شاخص هرفیندال - هیرشمن، اقلام تعهدی اختیاری و هموارسازی سود به عنوان معیارهای معکوس کیفیت سود به صورت معناداری افزایش و معیارهای مستقیم کیفیت سود شامل پایداری سود و محافظه‌کاری سود کاهش می‌یابد. همچنین، با توجه به نتایج حاصل از بررسی مدل‌های برآورد شده برای فرضیه اصلی دوم نیز چنین نتیجه‌گیری می‌شود که با افزایش شاخص بون، اقلام تعهدی اختیاری و هموارسازی سود به عنوان معیارهای معکوس کیفیت سود به صورت معناداری کاهش و معیارهای مستقیم کیفیت سود شامل پایداری سود و محافظه‌کاری سود افزایش می‌یابد. در مجموع، با توجه به نتایج حاصل از تحقیق حاضر می‌توان چنین نتیجه گرفت که افزایش انحصار، کاهش کیفیت سود و افزایش رقابت در بازار محصول، افزایش کیفیت سود را به دنبال دارد.

واژه‌های کلیدی: ساختار بازار محصول، کیفیت سود، بورس اوراق بهادار تهران.

مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۷۳-۶۶